

Martin Sládeček

Otvírání studánek Alfréda Radoka

***Činoherně-hudebně-taneční událost letošního jara.
Původní hra Martina Sládečka na motivy životního příběhu Alfréda
Radoka a kantáty Otvírání studánek Bohuslava Martinů v režii
předního českého divadelního tvůrce J. A. Pitínského.***

**Ve spolupráci s Kantilénou, sborem dětí a mládeže při Filharmonii Brno,
pražskou konzervatoří Duncan Center a za podpory Centra Bohuslava
Martinů v Poličce.**

Režie J. A. Pitínský
Choreografie Jiří Bartovanec
Dramaturgie Martin Sládeček, Lucie Němečková
Scéna Tomáš Rusín
Kostýmy Zuzana Rusínová
Videoprojekce Tomáš Hrůza
Hudba Vít Zouhar
Dirigent Michal Jančík/Jakub Klecker
Zpívá Kantiléna, sbor dětí a mládeže při Filharmonii Brno
Jiří Miroslav Procházka/Lukáš Hacek (v roli Poutníka)

Hrají

Klavír Kristýna Znamenáčková
Housle Jiří Klecker, Jan Rybka, Lukáš Mik, Ján Vindiš
Viola Klára Hegnerová, Miroslav Kovář

Tančí Lucie Matoušková, Jan Razima

Osoby a obsazení

Radok, režisér Dušan Hřebíček
Marie, jeho žena Eva Novotná
Forman, asistent Václav Veselý
Svitáček, asistent Štěpán Kaminský
Roháč, asistent Jakub Šafránek
Doktor, špicl Vladimír Krátký
Kopecký, politik Gustav Řezníček j. h. / František Nedbal j. h.
Štoll, jeho nohsled Bedřich Výtisk
Laterna magika Tereza Groszmannová
Reportér Pavel Doucek

Odborná spolupr. Bohumila Plesníková
Pohybová spolupr. Jiří „Bilbo“ Reidinger
Asistenti Alexandra Bolfová, Tereza Říhová, Patrik Boušek

V závěru inscenace bude provedena celá Martinů kantáta Otvírání studánek.

Premiéra 29. 4. 2016 v 19.00 v Mahenově divadle
Reprízy 30. 4., 2. 5., 8. 6. 2016 v 19.00, 3. 5. v 18.00 tamtéž

Činohra Národního divadla Brno otvírá studánky - režiséra Alfréda Radoka i českých dějin 20. století!

V činohře Národního divadla Brno přivítají jaro stylově – unikátním činoherně-hudebně-tanečním projektem s názvem *Otvírání studánek Alfréda Radoka*. Původní hra Martina Sládečka v režii básníka jeviště J. A. Pitínského uctí nejen čtyřicáté výročí úmrtí jednoho z nejslavnějších českých režisérů Alfréda Radoka, ale vzpomene i brněnské premiéry slavné Martinův kantáty *Otvírání studánek*, od níž letos uplyne šedesát let. Už 29. dubna 2016 v Mahenově divadle.

Alfréd Radok (1914-1976) patřil k nejvýznamnějším evropským režisérům 20. století. V divadle byl filmařem, ve filmu divadelníkem, v životě humanistou. Jeho jméno dnes znají v souvislosti s principem Laterny magiky lidé po celém světě. Méně známý je jeho pozoruhodný osud, do kterého tvrdě zasáhly oba totalitní režimy minulého století. Příkladem jedné z mnoha podob těchto zásahů byl v roce 1960 zákaz Radokova zpracování kantáty *Otvírání studánek* skladatele Bohuslava Martinů a básníka Miloslava Bureše. Stesk postavy Poutníka po rodném kraji byl tehdy nazván „sentimentem emigranta“. Ten Radok následně poznal na vlastní kůži.

Původní Sládečkova hra v režii J. A. Pitínského spojí život Alfréda Radoka s motivy slavné Martinův kantáty a nabídne divákům křehký příběh lidské velikosti a malosti, věrnosti a zrady – a především lásky dvou lidí v soukolí 20. století. V úloze Alfréda Radoka se představí Dušan Hřebíček, jako Marie Radoková pak Eva Novotná.

Autor hry a dramaturg činohry NdB Martin Sládeček uzavírá:
„Jedná se asi o nejambicióznější projekt, do kterého se činohra Národního divadla Brno od nástupu nového vedení pustila. O setkání jednoho z největších režisérů naší současnosti s jedním z největších režisérů naší minulosti. Příběh geniálního, a širokou veřejností stále ne zcela doceněného, českého režiséra Alfréda Radoka jsem se ve své hře pokusil zpracovat tak komorně a citlivě, jak jen to bylo možné. K její inscenaci pak režisér J. A. Pitínský přizval řadu předních českých tvůrců z různých oborů, kteří jsou zárukou, že tahle docela skromná hra bude rozvinuta do multimediální podívané, jakou brněnské publikum hned tak neuvidí.“

Režisér již na zahajovací zkoušce naznačil směr, kterým se pak během zkoušení vydal:
„Ačkoli je to vlastně teskná komorní hra o vztahu dvou lidí v groteskní situaci exilu, budeme s ní pracovat jako s dramatickým dílem, rozvíjet její dramatickosti. Z dostupných pramenů sice víme, jací manželé Radokovi byli, budeme k nim však hledat vlastní cestu. Provokativní pak bude nahlížení slavných osobností a okamžiků našeho národa skrze Radokův osud.“

Dramaturgyně Lucie Němečková dodává:

„V rámci inscenace bude hráči Orchestru Národního divadla Brno a Kantilénou, sborem dětí a mládeže při Filharmonii Brno, nově uvedena celá Martinův kantáta Otvírání studánek na slova Miloslava Bureše. V alternacích role Poutníka vystoupí přední čeští pěvci - barytonista Jiří Miroslav Procházka a tenorista Lukáš Hacek. Tanečně kantátu zpracuje mladý český, ale ve světě již uznávaný choreograf a blízký spolupracovník Sashi Waltz Jiří Bartovanec. Na své si tedy přijdou jak milovníci Martinův hudby, tak příznivci současného tance.“

Důležitou součástí představení budou i videoprojekce na hranici videomappingu, upomínající na Radokovu slavnou Laternu magiku. Jejich autorem je multimediální umělec Tomáš Hrůza. K vidění budou autentické dobové záznamy, jakož i fascinující scénické citace stále populárnějšího vizuálního stylu bruselského Expa 58'. Tvůrcem scény je architekt a scénograf Tomáš Rusín, kostýmní výtvarnicí pak Zuzana Rusínová. Původní scénickou hudbu složil Vít Zouhar, přední český skladatel a jeden z největších odborníků na Martinův dílo u nás, syn vůbec prvního dirigenta Otvírání studánek – Zdeňka Zouhara.

Anotace hry

Švédský exil. Dva stárnoucí manželé, Alfréd a Marie. On, český režisér, proslulý „vynálezem“ Laterny magiky, kterého tvrdě zasáhly oba totalitní režimy minulého století. A ona, jeho žena, asistentka i múza. Mezi nimi otázka: Letět, či neletět? Poletí Alfréd Radok režírovat do Vídně, i kdyby to znamenalo přelet nad bolestně milovaným Československem? Stesk Poutníka po rodném kraji z jeho někdejšího scénického zpracování Otvírání studánek skladatele Bohuslava Martinů a básníka Miloslava Bureše byl stranickými aparátčíky nazván „sentimentem emigranta“ a zakázán. Radok byl nejprve vykázán z Laterny magiky, potom ze země. Teď ten stesk poznává na vlastní kůži... Zanesená studánka vztahu k vlasti se otvírá a prameny vzpomínek se v poetickém dialogu manželů Radokových stékají ve strhující proud, který nakonec vyústí v osudové rozhodnutí...

Autor hry Martin Sládeček je dramaturg, překladatel z němčiny a tvůrce divadelních i rozhlasových her, držitel cen Salzburgpreis 2011 a Ceny Evalda Schorma za rok 2013. Narodil se v roce 1989 ve Frýdku-Místku. Vystudoval Divadelní dramaturgii na brněnské JAMU v ateliéru prof. Václava Cejпка. Po stážích v Salcburku a Berlíně nastoupil v sezoně 2014/2015 do svazku činohry NdB.

Úryvek ze hry

RADOK

Víš, proč mi rodiče dali jméno Alfréd?

MARIE

Prosím tě, Alfréde!

RADOK

Abych mohl utéct kamkoli, až na to přijde a Židům zase jednou nastanou zlé časy. Jméno Alfréd prý existuje ve všech jazycích. A všude ho umějí vyslovit. Abych mohl utéct kamkoli, rozumíš? Narodil jsem se připravený na zlé časy. S kufrem hezky sbaleným. Jako můj praděda, děda a táta, jako všichni před námi. Utéct! A stejně jsme zůstali. Všechna ta kamenná jména na nás v osmatřicátém ze hřbitova křičela, křičela, ať utíkáme. A my je nebrali vážně. Děda byl příliš starý, pětadevadesát mu bylo a nechtěl opustit Koloděje. Zůstali jsme. Odvezli dědu, nikdy se nevrátil, odvezli tátu, nikdy se nevrátil, odvezli prastrýce, strýce, jejich ženy, jejich děti i s míči, nikdy se nevrátili, nikdo z nich se nikdy nevrátil. Neutekli. Všichni mí andělé odešli tiše a spořádaně, nechtěli budit rozruch. Zůstala jen ta kamenná jména, která pak na mě v osmačtyřicátém ze hřbitova křičela, ať utíkám. A já? Nebral jsem je vážně. Zůstal jsem a utekl příliš pozdě. Na stará kolena a do země, kde mě nechtějí.

Kontakt

Eva Kašpárková

Marketing a PR činohry

Mahenovo divadlo

kasparkova@ndbrno.cz

+420 724 795 323